

Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo leto 2 K., za pol leta 1 K. — Naročnino in dopise sprejema J. Krajec v Novem mestu.

Oznanila se plačujejo za enkrat 6, za dvakrat 9, za trikrat 12 helerjev od kvadratnega centimetra. Manjše kakor 10 □cm obsegajoče se ne sprejme.

Gospodarske stvari.

O gnojitvi vinogradov.

Bil je čas, v katerem se je smatralo gnojenje vinogradov, oziroma gnojenje trt za nepotrebno, da še celo za škodljivo. Za škodljivo se je smatralo posebno gnojenje s hlevskim gnojem. Reklo se je, ako se trta s hlevskim gnojem pognoji, se trte posuše, ker na gnoju zgoré. In trtam se ni gnojilo ne le po Kranjskem, maryeč tudi po drugih vinorodnih deželah, kakor po Štajerskem, Avstrijskem i. t. d. Ako so trte opešale v rašči ter rodovitnosti, pomagalo se je v nekaterih krajih s tem, da se jih je obsulo s trato (rušo), ali pa le z zemljo, osobito kaj rado, kjer je to mogoče bilo — z laporom. Tako gnojitev imenovalo se je ob kratkem zemljanje. Na Primorskem in deloma tudi še v Vipavi, udomačil se je, oprt na jako izdatno zemljanje, čisto poseben način vinogradstva, katerega se imenuje vinograd na baže, ali s kratka baža.

PODLISTEK.

Kako je zmrznil Žukov Jožek.

(Napisal Fr. S.)

To vam je bil ptiček ta Jožek — Bog mu daj nebesa! Že precej dolgo ga krije črna zemlja. Rojen je bil v naši vasi. Njegovi starši so bili jako revni ter so se pečali z izdelovanjem lesenih žlic. Tudi Jožek se je naučil tega obrta, poleg tega je hodil po zimi na Hrvaško. Toda on ni bil samo s tem zadovoljen, marveč hrepenel je po čem višjem. Pa jo je tudi iztuhtal naš Jožek. Po zimi je pridno delal lesene žlice, ter si s tem toliko prihranil, da je kupil spomladi od nekega godca — staro harmoniko.

Sedaj se je začelo za Jožka novo življenje. Neprenehoma je raztezal stari svoj meh. Mati njegova se je često jezila nad njim, toda on, dasi prej vedno ubogljiv, je sedaj ni mogel poslušati, temveč se je tiho umaknil za hišo ter se tamkaj trudil nad neko počasno polko. Naposled se je je vendar naučil. Sedaj pa je mislil

Po Dolenjskem skušalo se je trte s tem v rašči in rodovitnosti podpirati, da se je trte zruvalo, in pri tem delu dodajalo se jim je tako zvane tnalovne, raznih plev, koruznih storžev, koruzne slame i. d. Na Štajerskem se je tudi z grubanjem trt isto doseči skušalo; in pri tem dodajalo se jim je tako zvano plastje, pavše ali pušle. To so snopiči suhega vejevja, najrajši jelšovega, katero se mej mašami, to je mej velikim in malim šmarnom poseče, ter v senci tako posuši, da mu listje ne odpade. Vsi ti načini rašče in rodovitnosti trte, ali vsi ti načini gnojitve trte, gnojitve vinogradov pa niso bili dovolj izdatni. Najizdatnejše bilo je še zemljanje, toda primanjkovati je pričelo kmalu ruše zemlje. Grubanje, z dodajanjem tnalovne, plev, plastja i. d. postajalo je tudi od leta do leta manj izdatno. In popolnoma prav je imel naš velezaslužni štajerski narodnjak, prijatelj in posestnik vinogradov, gosp. dr. Jožef Vošnjak, kateri se je proti pisatelju teh vrstic nekoč tako-le izrazil: „Veš kaj, kakor mene opazovanja naših štajer-

Jožek, da je najboljši godec najmanj cele župnije. In znal je celo svoje življenje le to polko.

V našem okraju je bil nabor. Tudi Jožek je bil povabljen pred naborno komisijo. Saj je bil Jožek tudi močan, da je marsikdo mislil, da bo ostal, toda premajhen je bil. Tisti dan pred naborom se je Jožek celo popoldne trudil in moledoval okoli deklet različnih rož, da bi si spletel šopek. Da mu šopka samega ne bode dalo nobeno deklet, o tem je bil Jožek tako trdno prepričan, da niti poskusil ni nikjer svoje sreče. Drugo jutro se je praznično oblekel ter se lepo ovenčal. Potem pa je ukaje šel proti vaški gostilni. Tam so se zbrali vsi fantje, kateri so morali iti k naboru, pa tudi drugi so prišli, da bi novince spremili. Ko so bili vsi skupaj, gredo na voz in Jožek vreže naprej neko domačo pesem, drugi pa za njim. Voznik — tisti Martinov Janez — požene konje in pojoč se odpeljejo iz vasi. Ljudje so gledali za njimi ter ugibali, kdo „bo ostal“. Naposled so se razšli rekoč: „Bomo že popoldne videli!“

skih vinogradov poučujejo in prepričujejo, šli bi vsi brez izjeme v malo letih v nič, da tudi trtna uš ni nastala, in to vsled pomajnkanka redilnih snovi v zemlji, vsled nezadostne gnojitve vinogradov.“

Da je temu istinito tako, previdel je že malo da ne pred sto leti naš slavni Matija Vrtovec, bivši vikar v Št. Vidu nad Vipavo. Uvidevši, da so bili njegovi vinogradi že izsèsani in izpiti, lotil se jih je gnojiti. Ker ni imel dovolj domačega gnoja, dovažal ga je še celo iz Pivke in iz Rovt. Vipavci to videvši so se mu posmehovali ter pravili, da je šentvidski vikar znorel. Ko so se pa pozneje prepričali, da ni vikar znorel, ampak, da je z gnojenjem vinogradov pravo pogodil, ker so njegove že opešane trte z nova čvrsto rasti ter obilo roditi začele, pričeli so ga posnemati.

Ponosni smemo toraj Slovenci biti, da se je gnojenje vinogradov v naših krajih že takrat pričelo, ko se za to po drugih vinogradnih deželah, katere so bile na glasu, da so napredne, vzorne in vzgledne, niti mislilo ni.

Gnojitev vinogradov potrebna je pa še posebno dandanes, ko smo primorani ameriške trte saditi ter te s cepiči domačih sort požlahtniti, da nam jih trtna uš ne uniči. Marsikateri manj ali celo nič strokovno podučeni vinogradnik na Dolenjskem ali pa Štajerskem si misli, da je že vse storjeno, ako star, po uši uničen vinograd globoko prekoplje ter z amerišskimi trtami nasadi in te pocepi. Osobiti se nahaja dosti tako mislečih vinogradnikov med tistimi, kateri so si vzeli državno ali deželno posojilo v ta namen, da si napravijo nov s cepljenimi amerišskimi trta-

mi zasajen vinograd. Toda motijo se pa taki vinogradniki temeljito, kajti, kakor je resnica, da gotove ameriške trte vsled njenih naravnih lastnosti trtni uši neprimeroma boljše ustavljajo, se je boljši branijo, nego naše domače evropske; je pa tudi neovrgljiva resnica, da store to ameriške trte le tedaj, ako se jim prav dobro z redilnimi snovmi, z obilno hrano postreže, to je, ako se jim dobro pognoji. V tem oziru, to je v zoperstavljanji trtni uši, podobna je pač ameriška trta angleškemu prešiču glede boljšega vspevanja mimo domačega. Res je, da angleški prešič hitrejši raste, se veliko hitrejši redi, kakor domači, a za to dajati mu moramo veliko boljše in obilnejšo hrano nego domačemu, imeti ga moramo v gorkem svinjaku, sploh postreči mu moramo veliko boljši.

In ravno ker smo dandanes primorani ameriške trte saditi, sadil naj bi jih le tisti, kateri jim zamore tudi obilno gnojiti, in sadil naj bi jih vsak tak le toliko, kolikor jih zamore z na razpolago stoječimi gnojilnimi tvarinami dobro pognojiti, ne pa več. Gnojilnim tvarinam pa prištevamo 1. hlevski gnoj, 2. kompost ter 3. umetna gnojila.

V sledečih stavkih pojasniti hočemo, katera teh tvarin da je najboljša, najpriporočljivejša, kako kaže z eno ali drugo teh tvarin gnojiti, to je, pojasniti hočemo, kateri načini gnojitve so mogoči ter priporočljivi. Prej pa kakor to storimo, moramo omeniti ter povdarjati, da imamo dandanes gledé gnojenja vinogradov prav za prav dve različni gospodarski smeri.

Nekateri strokovnjaki učijo: vinograd naj se pognoji tako močno, da bo de gnojitev za 10,

nimam časa, moram iti!“ In vzel je svojo harmoniko ter odšel v gostilno. Če ga je med potoma kdo vprašal, kako je bilo, je pripovedoval, kako je „Bog zdravniku usta mašil“.

Ko je Jožek prišel v gostilno, začel je takoj ubirati svojo polko, toda sčasoma so se je vsi naveličali. In Martinov Janez mu pravi; „Jožek te polke smo že siti, sedaj naredi kako drugo, n. pr. polko - mazurko!“

„No, no, bom precej, počakaj malo,“ tolaži ga Jožek ter začne ubirati tipke, toda precej je zašel na staro polko.

„Ne to Jožek,“ jezi se navidezno Janez, „drugo, drugo!“

„Bom potem,“ reče Jožek, položi harmoniko na klop ter gre iz hiše.

Janez pa — ne bodi len — prime merico vina ter ga izlije v harmoniko. Drugi ga začudjeno gledajo, on jim pa veli naj bodo tiho. Jožek se kmalu prikaže v hišo.

Okoli dveh popoldne se začuje pred vasjo petje in vriskanje. Ljudje so se hitro prikazali iz hiš ter pazljivo gledali, kdo ima listek za klobukom. Voz pridrdra skozi vas pred gostilno. Fantje so bili že vinjeni ter so se komaj prikobacali v hišo, kjer so le še pili. Jožek jo je pa takoj ubral proti domu po harmoniko. Toda na tem potu Jožek že ni imel sreče. Srečal ga je namreč Vencljev Tone, ki je vsakega rad zbadal. Tudi sedaj je bil takoj pripravljen in vprašal je Jožka: „Jožek, ali so te vprašali, če so mati s teboj prišli, ker si tako majhen?“ Jožek ga strašansko jezno pogleda ter gre svojo pot, ne da bi kaj odgovoril. Tone se pa prav debelo zasmee ter še nekaj vpije za njim, toda Jožek ga že več ni slišal.

Prišel je domov. Tam so ga izpraševali, kako je bilo, in Jožek jim je pravil: „Rekli so mi, da imam život, kakoršen se le more imeti, toda ko je hotel zdravnik zaklicati besedico: „Taublich“, mu je Bog usta zamašil. Toda zdaj

12 ali še več let izdala, sploh za toliko let izdala, dokler ne pričnejo trte v rašči osobito pa rodovitosti zopet pojmati, na kar naj se jih zopet z nova ravno tako močno pognoji. Drugi strokovnjaki pa učijo tako-le: vinograd pognoji naj se za določeno število let, recimo le za tri k večem pet let, potem naj se pa, naj bodo trte še močne rašče, izdatne rodovitosti ali pa ne, redno vsako četrto, oziroma vsako šesto leto gnojenje ponovi. V popolnoma določenem kolo baru naj se gnoji po nauku oziroma po nazorih takih strokovnjakov, toraj tako, kakor se to pravilno v poljedelstvu goditi mora. Sedaj pa nastane vprašanje, kateri strokovnjaki imajo prav, prvi ali drugi? (Dalje prihodnjic.)

Živinoreji treba trdne podlage.

Ako hočemo od semenskih rastlin pridelati veliko dobrega semena, odbrati moramo za seme le take rastline, ki so pravilno in dobro razvite. Po takih rastlinah se najbolj ravna dobrota novega semena in po takem semenu zopet dobrota novih rastlin. Ako dosledno tako ravnamo, imamo zmeraj lepo seme in zmeraj lepe pridelke.

Prav tako kakor pri rastlinah treba nam je delati tudi pri živini. Tudi pri živini treba nam je odbirati za pleme lepo zraščene in dobre živali, da pridemo do boljšega prirejka, t. j. do dobre „sorte“, kakor se radi izrazimo. Take lepo zraščene živali so najtrdnjša podlaga za uspešni razvoj in napredek naše živinoreje, a treba jih je v ta namen po več let rediti, da se dobi po njih kaj dobrega zaroda, s katerim se zaredé in razširijo

dobre lastnosti plemena. Ako take živali vrh tega še skrbno izrejamo in dobro krmimo, potem se živina od roda do roda izboljšuje in postane v vsakem oziru bolj koristna in dragocena. Tako ravnajo po vsih naprednih deželah in tudi pri nas bo mogoče le po tej poti dovesti našo živinorejo na tisto stopinjo, katero zavzema po drugih deželah.

Kaj pa pri nas opazujemo? Kaj ne delamo ravno tako? — Ne! Pri nas na Dolenjskem se godi ravno nasprotno. Kar se dobrega in lepega izredi, se sproti proda in sicer večinoma v vnanje kraje, tako da so prodane lepe živali s svojimi dobrimi lastnostimi za izboljšanje domače reje popolnoma izgubljene. Vse lepe in dobre krave se sproti prodajo, večinoma za Trst, doma pa ostajajo že Bog zna kolikokrat prekupljene živali, ki so dvomljivih in nestanovitih lastnostij za pleme.

Taka reja nima nobene trdne podlage in s tako rejo ne pridemo v živinoreji nikdar do zaželjenega cilja in nikdar do tistih vspehov, katere so dosegli po drugih deželah in po katerih bi morali tudi mi hrepeneti, ako si hočemo izboljšati svoje gmotno stanje.

Prepričan sem, da vedó tudi Dolenjci ceniti, kolike vrednosti so dobre krave za izboljšanje domače reje. Žalibog pa, da se v pre mnogih slučajih zato premalo zmenimo in da prodajamo sploh vse, kar se da dobro v denar spraviti, gledé pri tem le na hipne koristi, ne pa na to, da spodkopujemo s takim ravnanjem edino pravo podlago, na kateri bi bilo mogoče doseči v nekoliko letih zares dobre in stanovito ugodne uspehe. Drugod so živinorejci

„No, ali boš zaigral mazurko?“ pobara ga Martinov.

„Bom, bom,“ odgovori Jožek, vsede se za mizo ter raztegne harmoniko.

„Vah, vah,“ zasope meh. Jožek pogleda po fantih in vpraša jezno: „Kdo je to naredil? Jaz ga bom primikastil in mu strl kosti, da si jih ne bo nikdar več poravnal!“ Rekši krčevito stiska pesti.

Toda vse je tiho. Le posamezno kihanje fantov se čuje. „To mu že povrnem,“ reče Jožek ter odide s svojo harmoniko na rami. Fantje pa se smejejo za njim.

Jožek je toraj pustil družbo ter odšel. Bil je precej vinjen, poleg tega pa še jezen. Malo pomisli kam bi šel, potem pa sklene: „K gozdarju grem!“ In mahnil jo je proti gozdarju.

Grajski gozdar je imel precej daleč od vasi svojo hišo. Z Jožkom sta si bila precej dobra, ker mu je Jožek dostikrat kaj pomagal; za plačilo je dobil Jožek denar ali pa lesa.

da je potem delal žlice. Poleg tega je pa Jožek rad zahajal k gozdarju, da je videl njegovi dve hčeri, Marico in Cilko. Dokler je bil tam, se je seveda držal jako boječe, toda ko je prišel v vas, je marsikom povedal, da ni nikjer takih deklet, kakor ste Marica in Cilka.

Ko je prišel Jožek k gozdarju, ga je lepo pozdravil, potem pa vprašal, kaj delajo.

„Veš kaj, Jožek, ti si dober delavec, pojdi bodeva nekoliko drv našagala. Plačilo že dobiš.“

Jožek je bil takoj pripravljen, zlasti ker mu je rekel gozdar „dober delavec.“ In žagala sta do večera.

Po večerji postavi gozdar steklenico žganja pred Jožka, rekoč: „Na, Jožek, pij, ker si ga prav dobro zaslužil!“ In Jožek je pil.

Ostalo je bilo v njem še nekoliko vina, in tako je bil Jožek kmalu „v rožicah.“ Toda pil je, dokler ni bil pijan kakor muha. Naposled se vendar poslovi pri gozdarju in odide.

(Konec prihodnjic.)

v tem pogledu veliko bolj preudarni in ne prodajajo dobrih krav iz hleva, toliko časa ne, dokler so dobre za pleme in za užitek.

Resnica je, da so v mnogih slučajih denarne stiske tisti vzrok, vsled katerega se prodajajo dobre plemene živali od hiše, a v mnogih slučajih je temu kriva tudi tista lahkomišelnost in tisto že nekako vcepljeno nagnenje do barantije, ki se pojavlja pri mnogih naših živinorejcih. Marsikateri gospodar proda svojo lepo in za pleme dobro kravo, ne iz gmotnih potreb, ampak le za to, ker mu ponudi kravji kupec lepo ceno in ga toliko časa pregovarja, da se spusti v kupčijo. In teh kravjih kupcev mrgoli po deželi. Vsak teden ga imaš skoro pred seboj. Ti ljudje vedo za vsak hlev, za vsako kravo, in poberejo vse, kar je količkaj porabnega.

Zadnji čas je, da se saj boljši živinorejci vzdranjajo in da s svojim dobrim izgledom vplivajo na to, da se lepe in dobre živali ne prodajajo ampak doma obdrže za zboljšanje domače reje, kajti lepe in dobre krave so v rokah skrbnih živinorejcev najtrdnjša podlaga za uspešni razvoj in napredek domače živinoreje. Kravjim prekupcem pa naj se prodajajo le tiste krave s teleti, ki niso za pleme dosti vredne in za katere ni škoda, ako jih dobi tržaški mesar v roke, potem ko so jih izmolzli tisti „manderijeri“ in furlanski mlekarji v okolici Trsta. R.

Volitve v državni zbor.

(Priobči kat. polit. društvo v Novem mestu.)

Zopet nas kliče vlada, da si izvolimo zastopnike, ki naj na Dunaju zagovarjajo naše potrebe, naše koristi.

Kako potrebno je, da se ljubi Dolenjci, tu odločite za prave može, ki bodo imeli pamet in srce na pravem kraju, t. j. ki bodo znali in tudi hoteli po svojih močeh delati za Vaš blagor! Tem važnejša pa je stvar še le, ako jo prevdarimo še z družega, višega stališča.

Državni zbor dela postave, ki globoko segajo v naš žep, pa tudi postave, ki se tičejo šole, cerkve — naše vere, naše vesti. Mi smo katoliški kristjani; naši predniki so s svojo krvijo na bojnih poljih proti Turčinu zapisavali, da ljubijo svojo vero nad vse. Mi pač nismo drugačni. Zato hočemo imeti tudi poslance, ki jim bodo naše svetinje svete, ne pa postranska ali celo neumna stvar.

Žal, da se zadnji čas tudi po slovenskih časopisih hvali Luter Martin in njegova vera, žal, da se trdi, da so cerkve po naših gričih in gorah znamenje naše sužnosti, ter da je treba proč od „Rima“, to se pravi, treba pustiti našo

sv. vero. — Možje, volilci, kedor Vam svetuje kacega tacega voliti, tega ne bode ubogali!

V državnem zboru se doseže le v edinosti z družimi kaj, posamezni poslanec izgine, naj bi bil še tak učenjak in govornik. Zato je treba, da volimo le take može, ki bodo kakor v združenem državnem zboru tudi sedaj v zvezi z drugimi jugoslovanskimi poslanci, — ne pa hodili svoja pota. Zato nikakor ne bote poslušali liberalcev, ki Vam svetujejo voliti može, ki bi plesali le, kakor bi jim jeden zapovedal ter se ločili od družih jugoslovanskih poslancev.

Pa koga bote volili?

V kmetjskih dolenskih občinah volite prejšnja poslanca gosp. vodjo Povšeta in pa gosp. Pfeiferja. Gospod Povše je kazal vže skozi mnogo let kot deželni in državni poslanec, kot deželni odbornik, kako pri srcu mu je sreča slovenskega ljudstva. Njegova učenost zlasti v gospodarskih rečeh, njegova zgovornost ga Vam priporoča tako, da si boljšega ne morete želeti, tem manj dobiti. Ne verjemite tistemu, ki Vam priporoča nasprotnega moža, kateremu manjka vse to, kar Vam priporoča g. Povšeta.

Gospod Pfeifer pa se trudi z vsemi svojimi močmi vže nad 25 let.

Mesto družega priporočila vam podamo samo to, kar nam o delovanju g. poslanca V. Pfeiferja v drž. in dež. zboru piše dolenski domoljub na podlagi zapisnikov v dotičnih zborih in lastnega opazovanja. Piše pa:

Prvi vseh dosegel je, da so po grozni toči poškodovani Dolenjci prejeli (1874. l) državne podpore 30.000 gld. — Poleg tega je izposloval daljne podpore za ponesrečene po toči, po povodnji, po požarih i. t. d. Uspešno se je trudil, da se je z izterjevanjem davkov celim občinam odmor podelil. — Ob času zaprtije sejmov ali ustavljenega prometa zaradi kužnih bolezni ali družih nesreč ter tako prihranil posameznim davkoplačevalcem koleke, pota in stroške. Ko so bili nastavljeni davčni iztirjatelji (eksekutorji) ter z njimi upeljani opominjevalni stroški, ki so znašali za posameznega davkoplačevalca vsake kvatre 1 gld. 50 kr. toraj na leto 4 gld. 20 kr. ne gledé na to, če je zaostali denar znašal tudi 1 kr. 2, 3, 5, 10 kr. ali 100 gld, ali višje, nabiral je opominjevalne listke v svojem volilnem okraju t a k o j v podkrepljenje svoje interpelacije, katero je nemudoma stavil do finančnega ministra. Sedaj znašajo taki opominjevalni stroški 10 kr. če davek brez naklad na leto ne presega 20 gld.

Naša dežela plačevala je v prejšnjih letih preveč zemljiščnega davka v primeri z drugimi deželami. Poslanci so se trudili dolgo, da bi to breme zmanjšali; g. Pfeifer je tudi nada-

ljeval boj za tako znižanje, in doseglo se je, da se je zemljišni davek znižal za jedno tretjino.

Glede obrtnega davka dokazoval je, da je tisti v naših krajih previsok, da ga je treba primerno znižati, zlasti v vinorodnih krajih, v katerih so se dohodki vsled poškodovanja po trtni uši, slabih let in drugih nezgod od leta do leta zmanjševali. To je tudi pripomoglo, da se je svota tega davka znižala v črnomaljskem, novomeškem in krškem polit. okraju za okroglih 3.300 gld.

Pri osebnem doh. davku dosegel je proti ugovoru današnjih organov, da se imajo stroški obnove po trtni uši uničenih vinogradov odšteti od drugih dohodkov, kar znaša letno veliko tisoč gld. v vinorodnih krajih. Prizadeval se je sploh pri vseh davčnih zakonih odstraniti ojsrine in to glede raznih davkov in pristojbin.

Dosegel je olajšavo pri legalizaciji za razna pisma ki ne presegajo 100 gld., s čimer se prihranijo strankam koleki in daljna pota.

Kako se je poslanec za obnovev po trtni uši uničenih vinogradov trudil, se potegoval za brezplačno dobavo ozir. cenejši nakup ameriških trt, škropilnic i. t. d., je sploh znano.

Protivil se je z vso odločnostjo pogubni laški vinski klavzuli (proti uvozu laškega vina po znižani carini) ter predlagal, da se zopet carina v novi pogodbi z laškim kraljestvom primerno zviša.

Njegovo delovanje v vseh gmotnih in gospodarskih zadevah na korist davkoplačevalcev spričujejo njegovi nasveti, govori in predlogi, glede kužnih bolezni, mejnih zaprtij, kmetijske šole. Dol. železnice, novomeške vojašnice, bolnice v Kandiji in v Krškem, glede raznih ustanov, odškodnin pri preložitvi raznih cest, pri topničarskem strelišču v Žadovineku, naprave vodovoda, uravnave Krke, glede poludnevnega pouka na deželi za oddaljene otroke i. t. d. V raznih prošnjah spomenicah se je potegoval poslanec pogostoma uspešno za svoje volilce, če so dotični prijavili mu svoje opravičene težnje, ali če se je on sam osebno prepričal o priliki svojega potovanja po volil. okrajih, katere je on zaradi poizvedbe težen obiskoval ali poizvedoval pismenim potom. To so v kratkem nekateri odlomki iz delovanja v gospodarskih zadevah.

Političnih razprav se je poslanec udeleževal, če je bilo treba, da so se odkrile napake, ki so bile na škodo slov. naroda.

Gospoda Vilj. Pfeiferja bodete toraj gotovo volili.

Za V. ali splošno kurijo, v kateri volijo vsi volilci v družih skupinah in pa vsi drugi, ki so vsaj 24 let stari. je odločen g. advokat dr. J. Šušteršič, ki je vsem dobro znan iz zad-

njega katoliškega shoda. Kdor je gospoda slišal, mora vsakemu zatrditi, da bi težko dobil boljšega poslanca.

Na volilnem shodu 12. t. m. sklenili so g. volilci novomeški ponuditi kandidaturo za dolenjska mesta mil. g. proštu dr. Elbertu. A kakor se čuje, se mil. g. proš. brani prevzeti jo.

Politični pregled.

Poroka nadvojvode Petra Ferdinanda. Dne 7. t. m. se je poročil v vili „Marija Terezija“ pri Cannes-u avstrijski nadvojvoda Peter Ferdinand s sicilijansko princezino Marijo Kristino Burbonsko.

Ogerska zmaga. Naši in ogerski ministri so se posvetovali glede gradnje bosenskih železnic. Avstrijska vlada zahteva zvezo Bosne se Spljetom, katere se Mažari branijo z vsemi silami. Ogrji zahtevajo, naj se Bosna zveže naravnost in samo z Budimpešto. Grof Goluchowski je naklonjen težnjam Ogrov. Odločevala bo, kakor se splošno zatrjuje, le vojaška uprava, ki se pa bržkone izreče tudi za predlog Mažarov. Avstrija plačuj, pa molči. Torej zopet ogerska zmaga.

Novi italjanski kralj in trozveza. Poroča se, da italjanskemu kralju Viktorju Emanuelu III. ni nič kaj do trozveze ter bi bil vsak čas pripravljen isto zamenjati s prijateljstvom Rusije. To zabraniti se seveda močno trudi nemški cesar, pa tudi italjanski kancelar Crispi skuša obdržati kralja pri starih zavezah. Ker pa je italjanska kraljica Jelica Slovanka, zna vendar kralj svojo ukreniti.

Vojska na Kitajskem. Zopet so se dogodile na Kitajskem izvanredne stvari. Princ Tuan je pobegnil. To je oni grozni princ, ki je duša vsega boksarskega ustanka in vodja krvavega klanja kitajskih kristjanov. Pobegnil pa je v Mandžurijo, in sicer preoblečen v meniha budističnega reda. Tuan bi bil moral biti v kratkem usmrten, a dali so mu priliko, da se odtegne kazni in skriva, kar je zdaj tudi storil; skrivaj pa nadaljuje svoje delo proti tujcem. Nemški vojaki tudi uganjajo tam grozovitosti, ki so Nemčiji v veliko sramoto. „Bremer Bürgerzeitung“ priobčuje pismo nekega nemškega vojaka, ki piše, da so vjete Kitajce privezali s kitami skupaj. Tako so morali ujetniki sami si kopati grob, ter bili pri tem tepeni, da je kri lila iz njihovih teles. Konečno so bili ujetniki ustreljeni. Strašen je bil prizor, ko so nedavno nemški vojaki morali poklati 74 ujetnikov. Tedaj besede nemškega cesarja pri odhodu nemških vojakov na Kitajsko, naj nikomur ne prizanesajo, niso brez posledice ostale.

Domače vesti.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu oktobru 1900 je 238 strank vložilo 49.335 K 35 h, 142 strank vzdignilo 39.585 K 27 h, torej več vložilo 9750 K 08 h; 10 strankam se je izplačalo posojil 14.400 K, Stanje vlog, 1.488.981 K 24 h, derarni promet 198.816 K 37 h.

(V bolnišnico Usmilj. bratov) v Kandiji pri Novem mestu se je sprejelo meseca oktobra 89 bolnikov, koncem septembra jih je ostalo 57, skupaj 146. Od teh se jih je ozdravilo 67, zboljšalo 15, nezdravljeni bili so 3. Umrlo jih je 4. V oskrbovanji ostalo jih je 57. Oskrbovalnih dni se je nabralo tekom preteklega meseca 1668.

(V šoli Glasb. Matice v Novem mestu) je s 17. t. m. sprejet nov učitelj bivši kapelnik g. A. Spaček. Poučeval bo vse predmete razun klavirja i petja, katera pridrži g. Ign. Hladnik.

(Ude kat. pol. društva za Dolenjsko) prav lepo prosim, naj mi pošljejo še zaostalo udnino za letošnje leto čim preje. Fr. Sal. Watzl, vikar, tajnik in blagajnik.

(Naše prepotrebno prost. gasil. društvo) nabavilo si je zadnja leta mnogo zelo važnega gasil. orodja. Tudi letos kupilo je novo brizgalno po najnovšem sistemu in sicer od tvrdke R. Czermak iz Toplic (Češko). Ta sistem dobil je letos na svetovni razstavi v Parizu prvo darilo. Brizgalna pride tu sem prihodnji teden. Poleg tega je tudi kupilo voz za 400 metrov cevi, kar bode zelo olajšalo razvijanje istih pri požaru. Da se bodo pa cevi tudi bolje snažile, naročil se je stroj za snaženje istih. Sploh se iz vsega razvidi, da se to društvo zelo trudi svojo si stavljeno nalogo — bližnjemu pomagati — po najboljši volji spolnovati. Želimo prav iz srca, da bi p. n. meščanstvo, kakor tudi gospodje grajščaki, županstva in župnišča po okolici to prepotrebno društvo izdatno podpirali, ker le na ta način bode moglo z vso vne- mo vstrajati in napredovati. Natančneje poročilo priobčimo, ko se bodo nova orodja ogledala in poskusila.

(P. n. članom kmetijske podružnice) naznanjamo, da so plačilne pole že došle. Zaradi tega jih prosimo, da blagovole do 10. decembra t. l. plačati udnino za l. 1901, ob enem pa naznaniti, ali želijo sadnega drevja ali trt. V Novem mestu se lahko zglase p. n. člani v to svrhu pri g. Fr. Perko-tu.

(Umetna gnojila) je podružnica zopet naročila, ker je prvi vagon že razprodan. Sedaj je čas, da jih kupujemo in rabimo.

(Cepljene trte). Kmetijska podružnica novo-meška je letos pridelala 15.000 prav lepih cepljenih trt, ki se bodo spomladi oddajale prosilcem. Opozarjamo na to že sedaj naše vinogradnike, da se vedo ravnati.

(Knjige družbe sv. Mohorja) za Novo mesto so došle, ter se dobijo pri gospodu kapiteljskem vikarju Fr. Watzl-u.

(Premogokop v Kočevji) hoče trbovelska družba razširiti, ter je poslala tja že večje število delavcev. Tudi je začela zidati delavske hiše.

(Nova cerkev] v Šmartnem pri Litiji bo prihodnjo nedeljo po milost. gospodu generalnem vikarju Flis-u blagoslovljena. Cerkevno posvečenje se bode vršilo spomladi po premilem gospodu knezoškofu.

(Razglas.) Podpisana podružnica naznanja, da se bodo iz subvencionirane trtnice v Tržišču pri Mokronogu spomladi 1901. leta vinogradnikom, ki se

zglase, oddajale cepljene ameriške trte po nižani ceni in sicer po 14 Kron 100 komadov. — Na podlagah rip. portalis, nekaj tudi na montikola in solonis, so cepljene najboljše od strokovnjakov za naše kraje priporočene trte belih in črnih vrst ter se bodo oddale le dobro zaraščene in ukoreninjene cepljenke. — Vinogradniki, stanujoči v krajih krškega okrajnega glavarstva, kateri želijo dobiti cepljenke po zgoraj določeni ceni, morajo svoje zadostno podprte prošnje potom njihove kmetijske podružnice predložiti najkasneje do 1. januarja 1901. leta pri podpisani podružnici. Na pozneje došle prošnje se ne bo oziralo.

Podružnica c. kr. kmetijske družbe kranjske v Mokronogu dné 9. novembra 1900.

Josip Anton grof Barbo, načelnik.

(Razglas.) Po razpisu c. kr. poljedelskega ministerstva z dne 31. avg. 1900, št. 22421, se bodo spomladi 1901 iz državnih trtnic oddajali reznice (ključi) in korenjaki (živice ali bilfe). — Oddajali se bodo praviloma proti plačilu tarifne cene, samo izjemoma v posebnega ozira vrednih primerih tudi brezplačno. — Cene so nastopne: 1. Za vsakih 1000 reznic po 4 K. 2. Za vsakih 1000 korenjakov po 10 K. — Tisti, ki žele dobiti takih trt, naj se do 1. decembra 1900 zglase pri občinskem uradu ter povedo tudi, kakšne vrste in koliko bi jih radi prejeli. — Pozneje dospele prošnje se ne bodo uvaževale. — Trte se oddajajo samo za to, da se ž njimi zasade svoji vinogradi, zlasti matičnjaki, in vsaka trgovina s trtami, prejetimi iz državnih zalog, je kar najstrože prepovedana. — Končno se omenja, da je zaloga korenjakov znatno manjša, nego ona reznic, da se bodo mogle zategadelj tudi trte odkazati v primerem razmerju množin, ki so v državnih trtnicah na razpolaganje.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 22. oktobra 1900.

(Nova okna) v kapiteljski cerkvi so dodelana. Prezbitarij je s tem dobil prekrasno, gotskemu slogu primerno olepšavo. S tem je storjen prvi korak k pravilnemu prenovljenju cerkve. Kdor koli je videl okna, še vsak jih je občudoval. Že tisto kamenito rebrovje, ki so je morali vstaviti, napravlja prijeten utis. A kaj še-le okna sama! Prvo okno na evang. strani nad obhajilnomizo predstavlja prizor, ko podari Rudolf grof Habsburški, praded naše vladarske rodovine duhovniku nosečemu sv. popotnico konja, da more čez vodo. Jako primerno! Nad obhajilno mizo se učimo spoštljivo se bližati Bogu v sv. R. T. — mogočen posveten knez nas tega uči. Drugo okno tik oltarja kaže cesarja Franca Jožefa I., klečečega pred sv. razpelom, obdanega od Marije z Jezusom, sv. Jožefom in sv. Frančiškom Seraf. Zopet lep opomin k molitvi in krščanskemu življenju — cesar moli. Tretje okno za velikim oltarjem je samo v krogovičju ornamentalno slikano, drugače pa ima le zelenkaste okrogle šipe. Četrto okno tik oltarja na listni strani kaže sv. očeta Leona XIII. Kleči, angelj stoji za njim, a pred njim sv. Peter, ki mu izroča ključe. Jako lepa podoba. Napisi pod podobami v drugem in četrtem oknu nam povedo, ob kaki priliki so postavljena ta okna: „V proslavo šestdesetletnice sv. očeta Leona XIII. in petdesetletnice vladanja cesarjevega“. Da niso bila okna postavljena ob pravem času kriva je tvrdka, ki ima obilo posla. A zasnovana je bila ta misel povodom omenjenih slavnostij. Peto okno na listni strani predstavlja ustanovnika kapiteljna, cesarja Maksa I. v nevarnem trenutku na Martinovi peči (Martins Wand); kot drzen lovec je bil

zašel, da ni mogel ne naprej ne nazaj. Rešil ga je angelj v podobi mladeniča. — Slike v oknih kažejo versko življenje najvišjih oseb, ob enem pa združujejo v sebi zgodovino mesta in kapiteljna, koja oba so Habsburgovci ustanovili in vedno radovoljno podpirali. Zato pa bodo trajen spomin in opomin k zvestobi, veri in cesarju. Okna so zares umetniško delo, barve žive, a ne kričeče. Pričakujemo le lepega solnčnega dne, da bodemo zrlji slike v polni svetlobi. V prezbiteriji lije skozi ta okna polumračna čarobna svetloba, ki bolj blagodejno upliva, ko živahna svetloba prejšnjih okenj. Ker so okna bila vstavljena tako pozno, umevno je samo ob sebi, da se prične s preslikovanjem prezbiterija še-le spomladi, kakor tudi z zaostalim prenavljanjem.

(Pasja steklina.) V desetih dneh sta bila v novomeški okolici dva stekla psa pokončana in sicer 23. oktobra v Sv. Petru in 1. t. m. v Kandiji. Drugi stekli pes je bil od kolarja iz Kandije, ki pa je premalo pazil na psa, tako da je ta že bolan, še vedno bil prost in tudi popadel in ugriznil, kolikor do sedaj znano, dve ženski, katere so se takoj poslale radi cepljenja proti tej bolezni, na Dunaj in 15 psov, kateri so se brez izjeme pokončali.

Da se steklina dalje ne razširja, vpeljan je v sledečih ozemljih pasji kontumac do 1. februarja 1901: v vsej mestni občini novomeški, v občini Šmihel-Stopiče v vaseh Kandija, Žabja vas, Ragovo, Šmihel, Gotna vas, Jedinščina, Sv. Jošt, Črmošnjice, Stranska vas, Poganice, Vel. in Male Škrjanče, Regerča vas, Boričevo, Srebrniče, Brod, Irčavas in Drska, dalje v občini Prečna v vaseh Bršljin, Cegelnica, Prečna, Grublje, Češčavas, Zalog, Muhaber, Potočarska vas, Hudo, Vel. in Mala Bučna vas, Gor. in Dol. Kamenice in Ločna.

Od 23. oktobra do 23. januarja 1901 pa obstoji pasji kontumac še v vsej občini Sv. Peter, v občini Orehovica v Polhovci, v občini Brusnice v Vel. in Malih Brusnicah, Brezji, Žrjavini, Šumberku, na Strugi in v Ratežu, potem v občini Šmihel-Stopiče, v Potovem Vrhju, Dolenji vasi, Selih pri Dol. vasi, Mal. Slatneku, Vel. in Mali Cikavi, Smolenji vasi, Krki in v Žihovem Selu. Vsi psi v tem ozemlju morajo za časa kontumaca biti ali na verigi, ali vodeni na vrvici, ali pa nositi tak nagobčnik, da za brani zanesljivo ugrizenje po dotičnem psu, drugače zapadejo v pokončanje konjedercu.

Izjeme te naredbe dovoli c. kr. okr. glavarstvo le za lovske pse za določeni čas in kraj porabe. Pripomnimo tudi, da je prepovedano, v času kontumaca pse iz zaprtega ozemlja v druge kraje pošiljati.

Z ozirom na strašne posledice po ugrizu steklega psa pri človeku popolnoma odobrujemo to strogo naredbo. Da bi le kontumac zdatno in za stalno znižal število nepotrebnih psov, ki so tako po mestu, kakor na deželi prava nadloga prebivalcem posebno mladini. Kako je nek s pasjim davkom v mestu in na deželi? Menimo, da se ta bolj po domače pobira.

(Za IV. zasedanje porotnih obravnjav) katere se prične 19. novembra t. l. pri tukajšnjem okrožnem sodišču, izžrebani so glavnim porotnikom naslednji gospodje: Brunskelle Jan., pos. iz Rožnidola; Grebenc Fr., trg. iz Vel. Lašic; Rumpert Fr., pos. iz Krškega; Engelsberger Rupr., pos. iz Krškega; Milavec Ant., les. trg. iz Žužemberka; Zorc Jan., pos. iz Dvora; Podboj Andr., pos. iz Ribnice; Zupančič Jos., pos. iz Višnje gore; Majzelj Ant., pos. iz St. Jerneja; Dular Jan., pos. iz Vavtevasi; Malič Peter, pos. iz Vinice;

Murgelj Jos., pos. iz Daljnjvrha; Hofer Fr. pos. iz Ravnika; Jakoš Marko, pos. iz Branskega; Anžlovar Jos., pos. iz Golina pri Mirni; Brunschmied Wilh., pos. in obč. predst. iz Radeč; Lindič Al., pos. iz Mokronoga; Göderer Fr., trg. iz Kočevja; Braune Robert, pos. iz Kočevja; Becele A., pos. iz Gorenjivrhja; Pirkler Fr. pos. iz Ribnice; Pakiz Prim., pos. iz Zamosteca; Gnidovec Jos., pos. iz Vel. Lipovca; Kužnik Fr., pos. iz Podlisa; Kolenc Mart., pos. iz Mirne; Zupančič Fr. pos. iz Prečne; Koporc Fr. pos., iz Dobrnica; Modic Fr., gost. iz Žužemberka; Sila Mat., pos. iz Pristave pri Trebnjem; Schweiger Jos. pos. iz Loke; Božič Ant., pos. iz Leskovca; Žele Mih., pos. iz Podklanca; Kosir Ant., pos. iz Dol. Straže; Raueneg Emil, trg. iz Drage (Smrek); Vrtin Mat. pos. iz Dobljč; Marinček Mih., pos. iz Zopečevasi. — Nadomestnim porotnikom izžrebani so bili naslednji gospodje: Kondrič Fr., Dular Jos., Novak Ant., Paučič Jak., Kos Ant., Kopač Leop.; posestniki iz Novega mesta; Grašič Fr., pos. iz Novegamesta; Znanec Jan., pos. iz St. Mihela; Rajec Al., pos. iz Kandije.

(Ogenj.) Dne 10. novem je začel okolu 8 ure zjutraj goreti mlinj gosp. dr. Skedl-a v St. Rupertu. Požarna bramba St. Rupertska je hitro prišla na pomoč, tako, da je samo pol strehe zgorelo. Čast ji!

(C. k. ministerstvo za notranje zadeve) je z odlokom z dne 9. oktobra 1900 št. 33708 prevedalo razpečavo, v knjižici naslovljeni „Diphtheritis, Anleitung zur Heilung derselben“ (založila tvrdka H. J. Rawitscher v Berlinu) hvalisanega antiseptičnega sredstva proti davici, škrlatici, dobream, vratnici, dušljive-mu kašlju in tudi razpečavo omenjene knjižice same.

(Lepa nova knjiga) je izšla v katoliški knjigarni v Ljubljani. Naslov se glasi: „Didonov Jezus Kristus. Iz francoskega prev. P. Bohinec. Izdal Dr. Anton Jeglič, knez in škof ljubljanski. I zvezek obsega 172 strani. Cena prvemu zvezku 1K 50 h; elegantno v platno vezanemu 2K 50 h.

(Današnji list) obsega dvanajst strani.

Razne vesti.

* (Nesreče pri premogokopih) so se jele ponavljati; posebno v Brüksenu na severnem Češkem. Ni še dolgo, kar so imeli nad sto mrtvih, zopet večraj se je ponesrečilo trinajst ljudi, devetnajst jih je pa bolj ali manj težko ranjenih. Kaj je krivda?

Darovi za novomeško dijaško kuhinjo.

Veleč. g. župnik Damijan Prolič 10 K; g. svetnik J. Kinsky 20 K; g. kapel. J. Kramar 5 K; g. župnik J. Mervec 4 K; g. J. Dular, učitelj v Valtji vasi 10 K; g. Otmar Skale, živino-zdravnik 10 K; Dobrotniki iz Mesta in Kandije za mesec november 69 K 34 h; blag. g. Gorjani 14 metrov trdih drv; gosp. Fr. Pintar vrečo krompirja in vrečo korenja.

Darovi za družino Roštan (Bernardovc).

G. Nikolaj Stazinski, žup. opravilj na Čatežu 2 K; g. Ivan Sašelj župnik v Adlešičah 3 K; Franca Laurič 3 K; g. Podrekar v Ljubljani 4 K. — Po opr. Dol. Novic je dospelo zavoj obleke in jedil od nekega trgovca iz Kandije; zavoj novega perila in 2 K od gosp. Ane Klun; Neimenovana gosp. iz Toplice 2 K; Neimenovana gospa iz Novega mesta 2 K; Neimenovan iz Broda 60 h; g. M. iz Novega mesta 1 K; gg. D., D. in O, vsak po 1 K.

Loterijske številke.

Trst	3. novembra	79	49	45	34	15
Gradec	10.	63	85	27	54	51

Oklic.Firm. 126/00.
Gen. I.—47/9.

Podpisana trgovska sodnija naznanja, da se je pri obstoječi tvrdki „hranilnica in posojilnica, registrovana zadruga z neomejeno navezo v Škocjanu“ izvršil v tusodnem zadrugnem registru:

1. izbris umrlega člana načelstva Matije Povšeta,
2. vpis novoizvoljenega člana načelstva g. Antona Bojanca, kapelana v Škocjanu.

C. kr. okrožno sodišče v Rudolfovem oddelek III,
dne 6. novembra 1900.

RazglasA 131/00
8

v poklic dediča **Ucman Matija**, čegar bivališče ni znano.

C. kr. okrajno sodišče v Rudolfovem naznanja, da je 11. sušca na Velkem Cerovcu št. 10 umrl posestnik Anton Ucman. Med njegove dediče spada njegov zakonski sin Matija Ucman. Le-ta, ki je nekje v Ameriki, vendar neznanega bivališča, se poziva, naj se v enem letu po nižje razvidnemu dnevu pri tem sodišču zglesi in pravoveljavno prijavi za dediča, sicer bi se zapuščina obravnavala z dediči, ki se bodo priglasili in z Drap Matijo, posestnikom na Velkem Cerovcu št. 11, ki mu je postavljen za skrbnika.

C. kr. okrajno sodišče v Rudolfovem,
dne 15. oktobra 1900.

Razglas.

Mestna občina Rudolfovo

proda svojo

tehtnico na most,

ki se nahaja sedaj na velikem trgu.

Kdor bi hotel to tehtnico kupiti, naj vloži svojo ponudbo pri podpisanemu mestnemu županstvu do 1. decembra t. l.

Mestno županstvo Rudolfovo,

dné 14. oktobra 1900.

(259—2)

V najem se odda takoj za jedno ali več let velika lepa prodajalnica s skladišči,

kletmi in eventuelno tudi s hlevom v Rohrmannovi hiši v Novem mestu na najbolj obljudeni Ljubljanski cesti. — Natančneje se izve pri Viktor Rohrmann-u v Ljubljani.

(273—1)

Vino na prodaj.

V grajščini Bajnof pri Novem mestu je na prodaj

ново in staro vino

v vsaki množini.

(282—1)

Deklica,

ktera je šolski nauk dostala, pa je za službo pri gospodarstvu pre-slabetna, dobi lahko službo v Novem mestu. Ponudbe naj se pošljejo opravištvu „Dol. Novic“.

ANTON HOČEVAR,

tovarnar za usnje v Novem mestu
priporoča

svojo prodajalno

v lastnej prenovljeni hiši poleg novega mosta. V istej se nahaja bogata zaloga vsakovrstnega usnja in vse čevljarske potreščine po najnižji ceni.

Na prodaj je posestvo!

Zidana hiša, lepi zidani obokani hlevi, oboje z opeko pokrito, novi svinjaki z opeko pokriti in dvojnat kozolec z desetimi štanti, vse v dobrem stanu. Poleg tega od 10 do 20 oralov prav dobrih njiv, ravno toliko izvrstnih travnikov in 20 oralov ali več lepega gozda. Vsa zemljišča leže v ravnini okoli hiše.

Dalje je na prodaj sedem oralov prav izvrstnega travnika, kateri leži pri vasi Hudeje, blizo okrajne ceste iz Novega mesta v Škocijan.

Končno je na prodaj več gozdnih parcel blizo Škocijana. — Več se izve (275—1)

pri oskrbništvu grajščine v Radelci
pošta Bučka na Dolenjskem.

Lepa stanovitna namizna jabolka

ima na prodaj (234—3)

grajščina Srebrniče Pošta (Novo mesto.)

Dve garnituri

porcelanaste namizne posode,

ena noveje, druga stare oblike je prodati. — Kje pove opravištvu „Dol. Novic“. (276)

V Škabernetovi hiši odda se s 15. majem

stanovanje,

obstoječe iz štirih, oziroma šestih sob, vsemi pritlikl-nami in malim sočivnim vrtom. — Več se izve pri lastnici hiše. (277—1)

Na prodaj po nizki ceni

dva klavirja in dva harmonija.

Več se izve v Novem mestu št. 82. (279—1)

Stanovanje, v Novem mestu, Križatijska ulica št. 150 obstoječe iz treh ali petih sob, potrebnih prostorov in vrta je oddati s 1. februarjem 1901. (274—1)

Prodaja

V hiši št. 123 na Sv. Florijana trgu
je mnogo

gostilniške oprave na prodaj,

kakor: glaži, flaše od 2 do 5 litrov, porcelanasta namizna in kuhinjska posoda, pipe, tablice za reklamo, Velika mašina za kavo kuhati, pripravna za večjo družino ali hotel, višeca tehtnica ki vleče 300 kg, Ditmajerjeva svetilnica za gostilno, šivalni stroj, stenske podobe, gostilniško perilo, postelje, preproge za oknja i. t. d. Vse po nizki ceni. [271—2]

Stanovanje v Novem mestu

na glavnem trgu št. 77 obstoječe iz treh ali štirih sob in potrebnimi prostori je oddati. (268—2)

Novo lepo stanovanje

v Kandiji h. št. 23. se odda s 1. novembrom v najem. Isto obstoji iz 2 sob in potrebnih prostorov. — Več pove Jos. Windischer v Kandiji. (246—3)

HINKO ROZMANN,

skušen mehanik in vrtnar,

sedaj stanujoč v Rudolfovem, kapiteljska ulica št. 224 se slav. občinstvu uljudno priporoča za obilen obisk. Isti sprejema razna popravila šivalnih strojev, kolesčiclov in dr. Uljudno in izvrstno postreza ter prav po nizki ceni. — Naprodaj ima tudi vsa vrtnarska povrtna semena najbolje vrste, vedno sveža in zanesljiva.

Z velespoštovanjem se priporoča

(253—2)

Lastnik firme.

Prodaja zemljišč

Na prodaj je iz proste roke 70 oralov travnikov, 60 oralov njiv in 115 oralov hoste. Več se izve pri oskrbništvu grajščine Zalog Breitenau.

Veliko zalogo

vsakovrstnega manufakturnega, *
posebno zimskega blaga za moške in
* ženske po najnižjih cenah,
priporoča

Josip Ogoreutz,

Novo mesto.

Šivalni stroji najboljše vrste, po
nizkih cenah ter
pod ugodnimi pogoji!

Velika izbira plaht
in odej za konje.

(295—2)

Podjetje brez konkurence
išče zanesljive potovalce (agente) za prodajo novih, povsod rabljivih stvari. Visoka provizija, ozir. gotova plača zajamčena. Ponudbe na I. Klimeš, Praga št. 1134—II.

Hiša je na prodaj

v Kandiji št. 21 s tremi sobami, kuhinjo, kletjo in vrtom na koncu hiše in za hišo. Hiša je tudi za gostilno pripravna! — Več se izve ravno tam.

Gostilna na lepi priliki,

s kletjo in velikim hlevom, po želji tudi nekaj potrebne zemljišča, je oddati zaradi priletnosti gospodarja v najem v Kronovem na razpotji v Šmarjeto in Belo cerkev. — Več pove lastnik Josip Košak po domače „pri Šlosarju“ Dol. Kronovo št. 3. pošta Šmarjeta.

Hiša na prodaj.

V Rudolfovem poleg stare vojašnice ali na novo zgrajene justične palače, katera obstoji iz 4 sob, 2 vrtov, kuhinje in 2 kleti, svinjaka in drvarnice, do iste vodijo 4 ulice in je jako pripravna za krčmarski obrt, kateri se je že veliko let v tej hiši nahajal.

Natančna pojasnila se dobi pri lastniku gosp. Karl Duller-ju, v Leobnu (Ljubno) Josefě. Gor. Staj.

Drva za kurjavo.

Gozdarski urad na Ruprčevrhu oddaja začeni s 1. novemb. bukove drva, na dom postavljene po 5 K 20 h kubični meter. — Naročila sprejme gozdarski mojster gosp. Kretinszky v Kandiji v novi Kastelcovi hiši. (245—3)

Stanovanje s 3 sobami, kuhinjo, kletjo in vrtom se 1. oktobra odda v Kandiji št. 9.

ANTON COMIN,

zaloga istrskega vina.

V Novem mestu na glavnem trgu št. 94

(v g. Zurčevi hiši)

nahaja se

nova zaloga istrskega belega in črnega vina

razne cene, kateri se le na debelo, najmanj po en veder, prodaja. Vino je zanesljivo dobro, nepokvarjeno in ne ponarejeno.

Naročila in pojasnila iz prijaznosti pri

g. Viktor Vončina,

c. kr. pismonošu v Novem mestu.

(260—2)

!Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Stanje hranilnih vlog 30. sept 1900:
čez 5 milijonov Kron.

Denarni promet v devetih mesecih:
čez 17 milijonov Kron.

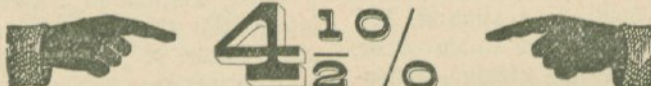
Ljudska posojilnica

preje: Gradišče št. 1. — sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadst.

sprejema

hranilne vloge

vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan in jih obrestuje po

 4 $\frac{1}{2}$ %

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 gold.
čistih 4 glđ. 50 kr. na leto.

Stanje hranilnih vlog 30. sept. 1900:
5,853.620 K 80 h.

Promet v 9. mesecih od 1. jan. do 30. sept. 1900:
17,740.643 K 16 h.

Hranilne knjižice se sprejemajo za gotov denar, ne^č da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1900.

Dr. Ivan Šušteršič,
predsednik.

Josip Šiška,
knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec
v Št. Vidu nad Ljubljano.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.

Dr. Viljem Schweitzer,
odvet. koncipijent v Ljubljani.

Josip Jarc,
veleposestnik v Medvodah.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. v Polji.

Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku.

Dr. Andrej Karlin,
stolni kanonik v Ljubljani.

Ivan Kregar,
načelnik okrajne bolniške blagajne
v Ljubljani.

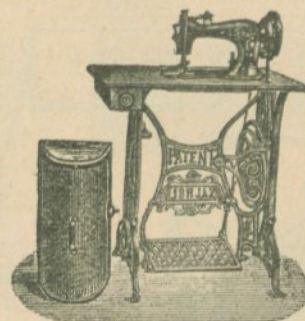
Dr. Aleš Ušeničnik,
profesor bogoslovja v Ljubljani.

Frančišek Leskovic,
blagajnik „Ljud. pos.“ v Ljubljani.

(251—1)

Zakaj so še ljudje, kateri Kathreiner Kneipp-ovo sladno kavo ne rabijo, akoravno je tako dobrodišeča in zdrava kavina pijača?

Ker še vsi ne vedo, ktere velike prednosti ima Kathreinerjeva kava, katera skozi en ekstrakt bobove rastline duh in okus bobove kave zadobi. Taista toraj združi na neprecenljivi način dobre zdravju delujoče lastnosti domačega sladnega preparata s preljubljenim duhom bobove kave. Kathreiner Kneippova sladna kava služi posebno za primes k bobovi kavi, diši pa tudi ako se sama použije. Dobi se povsodi, ne sme se pa nikoli odprta prodajati in je samo pristna v znanih izvornih zavojih s podobo župnika Kneippa in s imenom »Kathreiner«.

Janez Jax-a

najstarejša
in največja
tovarniška zaloga

šivalnih strojev

v Ljubljani, Dunajska cesta št 13.

Zastopnik za Dolenjsko
Friderik Skušek,

trgovec v Metliki. (210-31)

Posestvo na prodaj.

Pol grunta z hišo in potrebnimi gospodarskimi poslopji, vse v dobrem stanu, je na prodaj v Ivani vasi tik glayne ceste pri Mirni pečl. — Več pove lastnik Janez Klemenčič v Strajnah pri Vel. Gabru. (257-2)

Deček

16 let star, zmožen za pekovsko obrt, sprejme se v poduk v Ljubljani. Več se izve v Novem mestu, Ljubljanska cesta št. 105. (61-16)

Naznanjam, da imam v zalogi vedno frišno in trpežno blago vsake vrste za častite gospode duhovnike.

JAKOB MIKOLIČ,

— krojaški mojster, Novo mesto, Veliki trg št. 92 —

priporoča se preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne obleke, posebno

talarje, površnike itd.

po najokusnejšem in najnovejšem kroju. — Izdelujem vsako, v to stroko spadajoče delo natančno po meri.

Priporočam se preč. duhovščini, da me blagovoli počastiti s cenjenimi naročili, zagotavljač, da bodem vedno skrbel, da izročim vsako naročilo v največjo zadovoljnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno

krojaško delavnico,

v kateri delajo najboljše delavske moči; zatorej se jamči za elegantno, lepo in moderno izvršitev naročil, kakor tudi zato, da se vsaka v moji delavnici narejena obleka lepo prilaga.

Tudi slav. p. n. občinstvu naznanjam, da imam v zalogi vsake vrste moderne štofe ter tudi nepremočljiv tirolski ločen za havileke.

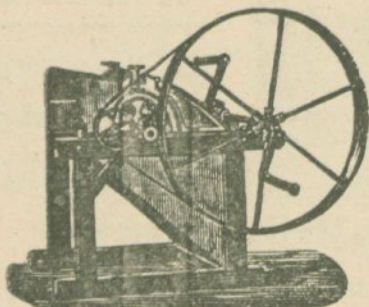
Tudi imam narejene havileke vsake velikosti za gospode in dečke po nizki ceni.

Dijakom znižane cene!

Na debelo! * Na drobno!

Postrežba točna! * Cene nizke!

Peter Majdič,

trgovina z železnino „MERKUR“,
Celje, Graške ulice št. 12

priporoča svoje lahko tekoče **slamoreznice** najboljših sestavov, kakor tudi izvrstne **slamorezne kose**.

Dalje svojo veliko zalogo izdelkov iz kamenščine, kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavbenih in pohištvenih okovov, kuhinjske priprave, štedilnikov in peči od najpreprostejše do najfinejše izpeljave.

Gg. kmetovalcem priporočam kot najizdatnejše umetno gnojilo **Tomaževo fosfatno moko** po tovarniški ceni.

Velika izbira železnih nagrobnih križev.

Slavno občinstvo vabim najljudneje, si pri priliki ogledati mojo trgovino in zalogo.

Prodaja vina.

Grajsčina v Brežicah ima še večjo množino prav dobrega vina iz Sromeljskih goric po ugodni ceni na prodaj. Za pristnost vina se jamči. Odda se v večji in majši množini. (269—2)

Učenec, ki je šolski nauk dostal in ima veselje do pekovske obrti, se takoj sprejme. Kje, pove opravništvo „Dol. Novic“. (255—2)

Službo išče vrtnar 45 let star, ne-
oženjen, z dobri-
mi vrtnarskimi in gospodarskimi spričevali. Taisti
razume tudi vinogradarstvo. — Ponudbe **Franc Zupan-
čič-u** Hrušce Pošta Radeče pri Zidanem mostu

Meterski cent prediva,

lepo blago, ima na prodaj **Miha Hrovat, Regerča**
vas št. 6 pošta Novo mesto. (256—2)

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

pisarna na kongresnem trgu h. št. 14.

tik cerkve v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

**obrestuje po 4¹/₂% od dne vložitve do dne vzdige
brez odbitka in brez odpovedi.**

**Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne
da bi se obrestovanje pretrgalo.**

(38—20)